

ЕВРОПЕЙСКА
КОМИСИЯ

Брюксел, 18.3.2019 г.
COM(2019) 139 final

2019/0080 (NLE)

Предложение за

РЕШЕНИЕ НА СЪВЕТА

**относно отпускането на отменени средства от проекти по 10-ия Европейски фонд
за развитие с цел предоставяне на допълнителни средства за Механизма за
подкрепа на мира в Африка**

ОБЯСНИТЕЛЕН МЕМОРАНДУМ

1. КОНТЕКСТ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО

• Основания за предложението и неговите цели

Първоначално Механизмът за подкрепа на мира в Африка (МПМА) бе създаден през 2003 г. в рамките на Споразумението от Котону¹ и се финансира от Европейския фонд за развитие (ЕФР), който не е включен в общия бюджет на Съюза. МПМА се превърна в един от основните инструменти за осъществяване на сътрудничеството за мир и сигурност между Африка и ЕС.

Съгласно действащия 11-и ЕФР първоначално за МПМА бяха отпуснати 750 милиона евро за периода 2014—2020 г. Тази сума, която се основава на поетите задължения по линия на МПМА в рамките на 10-ия ЕФР, не бе съобразена в достатъчна степен с рязкото увеличение на финансовия обем на МПМА след 2012 г., което продължи до 2015 г., когато Комисията ограничи финансирането си за мироопазващи операции до 80 % от ставката на ООН по това време за възнагражденията, изплащани на войските и полицията, работещи на място в рамките на ръководени от африкански държави мироопазващи операции. Въвеждането на този таван доведе до стабилизиране, а не до намаляване, на плащанията по МПМА, тъй като икономите, постигнати благодарение на въвеждането на тавана за средствата, предоставяни от МПМА за възнаграждения, бяха компенсирани от увеличение на общия брой на финансираните мироопазващи операции. Вследствие на това исканията за финансиране по МПМА скоро надвишиха наличните средства. Поради това до момента МПМА бе захранен допълнително три пъти с общо 835 милиона евро: две захранвания с по 150 милиона евро (решенията за които бяха взети съответно на 24 септември 2015 г.² и на 2 август 2016 г.³) за програмата за действие за периода 2014—2016 г. и трето захранване — с 535 милиона евро (решението за което също бе взето на 2 август 2016 г.⁴) — за финансиране на програмата за действие за периода 2017—2018 г. Увеличаването на исканията се дължи по-конкретно на продължаването на финансирането на съществуващите операции (Мисия на Африканския съюз в Сомалия — AMISOM), както и на започването на нови мироопазващи операции (Мисия на Икономическата общност на западноафриканските държави в Гвинея Бисау — ECOMIB, многонационални съвместни оперативни сили за борба срещу Боко Харам — MNJTF, обединени сили на Г-5 от Сахел). В рамките на 11-ия ЕФР по линия на МПМА до момента са поети задължения в размер на общо 1 627,3 милиона евро⁵. Тази сума е значително по-голяма от поетите задължения по предишни ЕФР, което показва повишената ангажираност за финансиране от ЕФР на мира и сигурността.

В решението на Корепер от 10 май 2016 г. относно предоставянето на допълнителни средства за МПМА, се определят наличните средства за МПМА до края на 2018 г., но не се разглеждат финансовите нужди за последните две години на 11-ия ЕФР, съответстващи на програмата за действие на МПМА за периода 2019—2020 г.

---

¹ Споразумение за партньорство между членовете на групата на държавите от Африка, Карибите и Тихоокеанския басейн, от една страна, и Европейската общност и нейните държави членки, от друга страна, подписано в Котону на 23 юни 2000 г.

² Решение С(2015) 8627 на Комисията от 7 декември 2015 г.

³ Решение С(2016) 7258 на Комисията от 17 ноември 2016 г.

⁴ Решение С(2017) 2579 на Комисията от 27 април 2017 г., изменено с Решение С(2018) 1258 на Комисията от 23 февруари 2018 г.

⁵ Тази сума включва 16,5 милиона евро доброволен принос, оказан от различни държави членки.

Ресурсите за периода 2019—2020 г. следва да могат да отговорят на постоянните нужди на Африканския съюз и африканските регионални организации с цел справяне с текущите и възникващите кризи във връзка със сигурността в Африка. Необходимо е да се гарантират предвидимостта и устойчивостта на нуждите от финансиране на МПМА. Понастоящем финансовите нужди на МПМА до края на 2020 г. се оценяват на 814 860 000 EUR.

Целта на настоящото проектопредложение за решение на Съвета е да се получи разрешение от Съвета за използване на отменени средства от 10-ия ЕФР с цел предоставяне на допълнителни средства за МПМА в размер до 445 860 000 EUR, от които 431 000 000 EUR ще допринесат за финансирането на нуждите на МПМА до края на 2020 г., а 14 860 000 EUR ще покрият разходите за подкрепа, направени от Комисията. Тези средства ще бъдат усвоени чрез прилагане на алгоритъма за определяне на приноса на държавите членки⁶, използван за 10-ия ЕФР. За да бъдат допълнени тези средства от резерва за изпълнение (*réserve non-mobilisable*), ще бъдат мобилизирани допълнителни средства за МПМА от резерва за националните индикативни програми/регионалните индикативни програми (НИП/РИП) (369 000 000 EUR) по 11-ия ЕФР.

- **Съгласуваност с действащите разпоредби в тази област на политиката**

В Глобалната стратегия на ЕС⁷ мирът и сигурността са определени като един от жизненоважните интереси на ЕС и освен това се посочва, че сигурността в Европа е тясно свързана с мира в съседните и заобикалящите я региони. В приетия през 2017 г. обновен Европейски консенсус за развитие⁸ мирът се определя като една от неговите пет приоритетни области и отново се потвърждава ангажиментът на ЕС за основан на правила световен ред, в който многостранното сътрудничество заема централно място.

МПМА е един от основните инструменти за осъществяване на сътрудничеството за мир и сигурност между Африка и ЕС в рамките на Съвместната стратегия Африка—ЕС, приета в Лисабон през 2007 г. На 4-тата среща на върха Африка—ЕС през 2014 г. мирът и сигурността бяха отново потвърдени като една от петте приоритетни области за изпълнението на съвместната стратегия. На 5-ата среща на върха АС—ЕС през ноември 2017 г. лидерите постигнаха съгласие по четири общи стратегически приоритета за периода до следващата среща на върха, единият от които е „укрепване на устойчивостта, мира, сигурността и управлението“. Тъй като в новия Европейски консенсус за развитие се припомня връзката между сигурността и развитието и в Глобалната стратегия на ЕС се подчертава необходимостта от интегриран подход към конфликтите, сътрудничеството в областта на мира и сигурността продължава да е в основата на партньорството между Африка и ЕС. Именно в този контекст на 23 май 2018 г. Европейската комисия и Комисията на Африканския съюз подписаха Меморандум за разбирателство относно мира, сигурността и управлението, който

⁶ Това не представлява прецедент по отношение на потенциалното бъдещо използване на отменените средства от предходни ЕФР, за което решението продължава да се взема от държавите членки въз основа на всеки отделен случай, в съответствие с член 55 от Регламент (ЕС) 2018/1877 на Съвета от 26 ноември 2018 г. относно финансовия регламент, приложим за 11-ия Европейски фонд за развитие.

⁷ Обща визия, общи действия: по-силна Европа. Глобална стратегия за външната политика и политиката на сигурност на Европейския съюз, юни 2016 г.

⁸ Съвместно изявление на Съвета и представителите на правителствата на държавите членки, заседаващи в рамките на Съвета, на Европейския парламент и на Комисията (2017/С 210/01). Новият европейски консенсус за развитие „Нашият свят, нашето достойнство, нашето бъдеще“, 7 юни 2017 г.

осигурява рамка за засилено сътрудничеството между АС и ЕС с цел преодоляване на предизвикателствата в областта на мира и сигурността.

Като позволява дейностите на МПМА да продължат до 2020 г., настоящото предложение ще допринесе за изпълнението на целите за устойчиво развитие (ЦУР), и по-специално на ЦУР 16 „Насърчаване на мирни и приобщаващи общества за устойчиво развитие, предоставяне на достъп до правосъдие за всички и изграждане на ефективни, отговорни и приобщаващи институции на всички равнища“.

МПМА обикновено се финансира от финансовия пакет в рамките на АКТБ от ЕФР. Дейностите, финансирани с допълнителните средства, предоставени на МПМА от резерва за изпълнение (*résERVE non-mobilisable*), ще продължат да са съобразени с общите и конкретните за МПМА цели, определени в стратегията в рамките на АКТБ⁹.

Допълнителните средства ще бъдат използвани в съответствие с правилата и процедурите, приложими за 11-ия ЕФР. Програмирането на тези средства ще бъде направено с предстоящата програма за действие на МПМА за периода 2019—2020 г., за която е необходимо одобрението на Корепер, преди да бъде приета от Комисията, съгласно предвиденото в член 15, буква б) от Регламента относно изпълнението на 11-ия ЕФР¹⁰.

- **Съгласуваност с други политики на Съюза**

Не се прилага.

2. ПРАВНО ОСНОВАНИЕ, СУБСИДИАРНОСТ И ПРОПОРЦИОНАЛНОСТ

- **Правно основание**

Член 1, параграф 4 от Вътрешното споразумение за 11-ия ЕФР¹¹.

В член 1, параграф 4 от Вътрешното споразумение за 11-ия ЕФР се изисква Съветът да приеме своето решение с единодушие.

- **Субсидиарност (при неизключителна компетентност)**

Не се прилага.

ЕФР е създаден чрез вътрешно споразумение между представителите на държавите

---

⁹ Решение С(2015) 7766 на Комисията от 13 ноември 2015 г. относно приемането на стратегически документ и индикативна програма за периода 2014—2020 за сътрудничество в рамките на АКТБ между Европейския съюз и групата на държавите от АКТБ.

¹⁰ Регламент (ЕС) 2015/322 на Съвета от 2 март 2015 г.

¹¹ Вътрешно споразумение между представителите на правителствата на държавите — членки на Европейския съюз, заседаващи в рамките на Съвета, относно финансирането на помощта от Европейския съюз съгласно многогодишната финансова рамка за периода 2014—2020 г. в съответствие със Споразумението за партньорство АКТБ—ЕС и за разпределението на финансовата помощ за отвъдморските страни и територии, за които се прилага част четвърта от Договора за функционирането на Европейския съюз (ОВ L 210, 6.8.2013 г., стр. 1).

членки и в него се предвижда възможността да се използват отменени средства, ако Съветът одобри това¹².

- **Пропорционалност**

Предложението и по-специално предложените суми се основават на всеобхватен анализ, извършен от службите на Комисията и от ЕСВД. Предложението се основава също така на предположението, че във финансовите усилия ще се включат други партньори, включително че държавите — членки на Африканския съюз, постепенно ще изпълнят ангажимента, поет на срещата на върха на Африканския съюз в Йоханесбург, Южна Африка, през юни 2015 г., да допринесат с 25 % към мироопазващите операции до 2020 г.; и че ще се включат и други донори, включително ООН. Освен това държавите — членки на ЕС, имат възможност да окажат доброволен принос чрез МПМА.

През юли 2016 г. АС прие решение за прилагане на налог от 0,2 % върху допустимия внос с цел финансиране на Африканския съюз. Целта на решението е да се осигури надеждно и предвидимо финансиране за мира и сигурността на континента чрез Фонда за мир на Африканския съюз. Изпълнението на необходимите законодателни и практически мерки напредва, макар и с различни темпове в различните държави — членки на АС.

- **Избор на инструмент**

ЕФР е единственият източник за финансиране на МПМА на равнище ЕС. Поради правни ограничения съществуващите инструменти на ЕС, финансирани от общия бюджет на Съюза, не могат да бъдат използвани за операции, които имат военни последици или последици в областта на отбраната, или за подкрепа на бенефициери във военната сфера за задачи, които не са свързани с изграждането на капацитет в подкрепа на развитието и на сигурността за развитие.

В съответствие с член 1, параграф 4 от Вътрешното споразумение между представителите на правителствата на държавите — членки на Европейския съюз, заседаващи в рамките на Съвета, относно финансирането на помощта от Европейския съюз съгласно многогодишната финансова рамка за периода 2014—2020 г. в съответствие със Споразумението за партньорство АКТБ—ЕС и за разпределението на финансовата помощ за отвъдморските страни и територии, за които се прилага част четвърта от Договора за функционирането на Европейския съюз, Съветът взема решение по предложение на Комисията.

3. РЕЗУЛТАТИ ОТ ПОСЛЕДВАЩИТЕ ОЦЕНКИ, КОНСУЛТАЦИИТЕ СЪС ЗАИНТЕРЕСОВАНИТЕ СТРАНИ И ОЦЕНКИТЕ НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО

- **Последващи оценки/проверки за пригодност на съществуващото законодателство**

Не се прилага.

---

¹² Член 1, параграф 4 от Вътрешното споразумение за 11-ия ЕФР и член 55 от Регламент (ЕС) 2018/1877 на Съвета от 26 ноември 2018 г. относно финансовия регламент, приложим за 11-ия Европейски фонд за развитие.

- **Консултации със заинтересованите страни**

Не се прилага.

- **Събиране и използване на експертни становища**

Не се прилага.

- **Оценка на въздействието**

Не се прилага.

- **Пригодност и опростяване на законодателството**

Не се прилага.

- **Основни права**

Укрепването на свързаното с правата на човека измерение на предотвратяването на конфликти, управлението на кризи и процесите след прекратяването на конфликтите е една от основните области на сътрудничество в рамките на приоритетната област „Мир и сигурност“ на Съвместната стратегия Африка—ЕС. Меморандумът за разбирателство между АС и ЕС относно мира, сигурността и управлението, подписан през май 2018 г., допълнително подчертава централното значение на правата на човека, включително на борбата срещу основаното на пола насилие, свързано с конфликти, при постигането на мир и сигурност на африканския континент.

В рамките на програмата за действие на МПМА за периода 2019—2020 г. ще бъде обърнато специално внимание на измерението, свързано с половете и с правата на човека, на всички значими действия. Ще бъде предоставена подкрепа на Африканския съюз и други съответни участници за изготвянето на континентална рамка за спазването на правата на човека и международното хуманитарно право, приложима за всички мироопазващи операции, ръководени от африкански държави.

4. ОТРАЖЕНИЕ ВЪРХУ БЮДЖЕТА

Не се прилага.

ЕФР не е включен в бюджета на ЕС.

5. ДРУГИ ЕЛЕМЕНТИ

- **Планове за изпълнение и механизми за мониторинг, оценка и докладване**

Механизмите за мониторинг, оценка и докладване са механизмите, приложими за 11-ия ЕФР, и тези, предвидени в съответните многогодишни програми за действие. Допълнителни подходящи мерки са включени и в неофициалния документ относно мерките за укрепване на Комисията на Африканския съюз, подписан между Европейската комисия и Комисията на Африканския съюз на 15 април 2016 г. и изменен на 24 март 2017 г., които Комисията на Африканския съюз трябва да спазва при изпълнението на ЕФР чрез непряко управление.

- **Обяснителни документи (за директивите)**

Не се прилага.

- **Подробно разяснение на специфичните разпоредби на предложението**

В член 1, параграф 1 от предложението се предвижда отменени средства в максимален размер до 445 860 000 EUR от проекти по 10-ия ЕФР да бъдат отпуснати с цел предоставяне на допълнителни средства на МПМА, за да бъдат покрити очакваните финансови нужди по програмата за действие на МПМА за периода 2019—2020 г.

В член 1, параграф 2 се предвижда на Комисията да бъдат отпуснати максимум 14 860 000 EUR от сумата в параграф 1 за разходи за подкрепа. Тази стойност е изчислена, като е използван същият коефициент (3,45 %) като предвидения за управлението на средствата по 11-ия ЕФР в член 1, параграф 2, буква а) от Вътрешното споразумение за 11-ия ЕФР.

В член 1, параграф 3 се посочва, че ще се прилагат правилата за 11-ия ЕФР (Регламентът за изпълнение и Финансовият регламент¹³).

В член 2 се посочва датата на влизане в сила на решението.

---

¹³

Регламент (ЕС) 2015/322 на Съвета от 2 март 2015 г. относно изпълнението на 11-ия Европейски фонд за развитие и Регламент (ЕС) 2018/1877 на Съвета от 26 ноември 2018 г. относно финансовия регламент, приложим за 11-ия Европейски фонд за развитие.

Предложение за

РЕШЕНИЕ НА СЪВЕТА

относно отпускането на отменени средства от проекти по 10-ия Европейски фонд за развитие с цел предоставяне на допълнителни средства за Механизма за подкрепа на мира в Африка

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз,

като взе предвид Вътрешното споразумение между представителите на правителствата на държавите — членки на Европейския съюз, заседаващи в рамките на Съвета, относно финансирането на помощта от Европейския съюз съгласно многогодишната финансова рамка за периода 2014—2020 г. в съответствие със Споразумението за партньорство АКТБ—ЕС и за разпределението на финансовата помощ за отвъдморските страни и територии, за които се прилага част четвърта от Договора за функционирането на Европейския съюз¹⁴, и по-специално член 1, параграф 4 от него,

като взе предвид предложението на Европейската комисия,

като има предвид, че:

- (1) В рамките на 11-ия ЕФР до момента ЕС е заделил общо 1 627,3 милиона евро за Механизма за подкрепа на мира в Африка (МПМА), за да предостави финансова подкрепа за действията на Африканския съюз в отговор на текущите и възникващите кризи във връзка със сигурността в Африка. Този ангажимент за мир и сигурност на африканския континент следва да бъде запазен за периода 2019—2020 г.
- (2) Нуждите на МПМА за периода 2019—2020 г. се оценяват на 814 860 000 EUR.
- (3) Целесъобразно е за обезпечаване на финансирането на МПМА до края на 2020 г. да се използват отменени средства от проекти по 10-ия ЕФР.
- (4) Тези допълнителни средства следва да финансират дейностите по линия на МПМА, включително подкрепата за привеждането в действие на Африканската архитектура за мир и сигурност, подкрепата за инициативи, насочени към предотвратяването и управлението на ожесточени конфликти, в случай на спешни и непредвидени нужди в кризисни ситуации (Механизъм за ранно реагиране) и подкрепата за ръководени от африкански държави мироопазващи операции, както и да финансират разходите за подкрепа, направени от Комисията.
- (5) Тези средства следва да се използват в съответствие с приложимата многогодишна програма за действие на МПМА и с правилата и процедурите, приложими за 11-ия ЕФР, установени в Регламент (ЕС) 2015/322 на Съвета от 2 март 2015 г. относно изпълнението на 11-ия Европейски фонд за развитие¹⁵ и

¹⁴ ОВ L 210, 6.8.2013 г., стр. 1.

¹⁵ ОВ L 58, 3.3.2015 г., стр. 1—16.

Регламент (ЕС) 2018/1877 на Съвета от 26 ноември 2018 г. относно финансовия регламент, приложим за 11-ия Европейски фонд за развитие¹⁶,

ПРИЕ НАСТОЯЩОТО РЕШЕНИЕ:

Член 1

Сума в размер до максимум 445 860 000 EUR от отменените средства от проекти по 10-ия Европейски фонд за развитие (ЕФР) се отпуска с цел предоставяне на допълнителни средства за МПМА за периода 2019—2020 г.

От тази сума максимум 14 860 000 EUR се предоставят за разходите за подкрепа, направени от Комисията.

Тези средства се използват в съответствие с правилата и процедурите, приложими за 11-ия ЕФР.

Член 2

Настоящото решение влиза в сила в деня след приемането му.

Съставено в Брюксел на [...] година.

За Съвета
Председател

---

¹⁶ ОВ L 307, 3.12.2018 г., стр. 1—21.